

PROFESOR NORMAN DAVIES GOŚCIEM TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PŁOCKIEGO

10 lutego 2012 r. na zaproszenie Towarzystwa Naukowego Płockiego przybył do Płocka prof. Norman Davies, znany angielski historyk specjalizujący się w dziejach Polski.

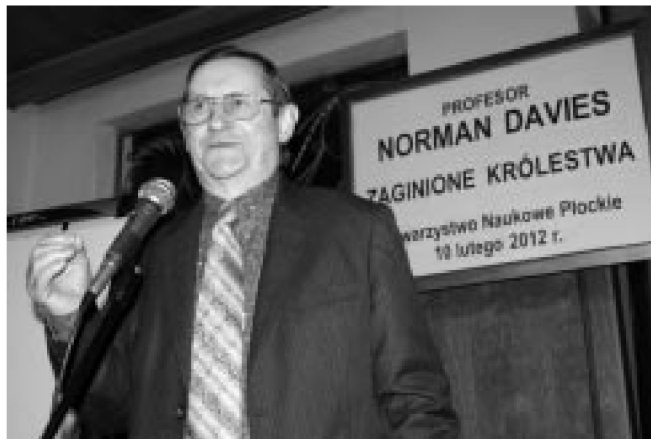
W przeddzień wizyty w Płocku, 9 lutego 2012 r. na Zamku Królewskim w Warszawie prof. N. Davies odebrał prestiżową Nagrodę im. prof. Aleksandra Gieysztora ufundowaną przez Fundację Kronenberga. Kapituła wyróżniła prof. Daviesa za całokształt działalności upowszechniającej polskie dziedzictwo kulturowe za granicą, a także za wnikliwe i krytyczne badania, w których wykazał związki dziedzictwa kulturowego Polski z dziedzictwem całego kontynentu.

Głównym punktem w programie wizyty był wykład, jaki wygłosił w Sali konferencyjnej im. M. i A. Macieśzów w siedzibie TNP. Temat wykładu – *Zaginione królestwa* – to zarazem tytuł ostatniej książki N. Daviesa, która ukazała się w 2010 r. Wydawca, krakowskie Wydawnictwo Znak dostarczyło książki, które przed wykładem można było zakupić na miejscu. Chętnych nie brakowało, choć wielu czytelników prof. Daviesa przybyło na spotkanie z własnymi egzemplarzami jego książek. Jak się bowiem okazało historyk ma w Płocku liczne grono odbiorców, którzy nie mogli przegapić okazji udziału w spotkaniu i osobistego kontaktu z profesorem. Gmach Towarzystwa pękał w szwach.

Długo przed godziną 17⁰⁰, na którą zaplanowano wykład, zaczęła przybywać publiczność szybko zapełniająca salę konferencyjną. Zajętych zostało nie tylko blisko 150 krzeseł, zainteresowani stojąc, wykorzystywali każdą wolną przestrzeń, kilka osób przysiadło nawet na podłodze, tuż przy stoliku prelegenta.

Sala konferencyjna TNP wypełniona po brzegi publicznością przybyłą na spotkanie z Normanem Daviesem

Prof. Norman Davies wygłasza wykład w sali konferencyjnej Towarzystwa Naukowego Płockiego

Bohatera spotkania powitał gospodarz, prezes TNP Zbigniew Kruszewski. Potem głos zabrał N. Davies. Na wstępie podkreślił, że jego zdaniem historia to największa dyscyplina naukowa, bo wszystkie pozostałe gałęzie wiedzy,

Norman Davies złożył wpis na egzemplarzu książki *Zaginione królestwa* znajdującej się w zbiorach Biblioteki im. Zielińskich

W katedrze dla Normana Daviesa zaśpiewał chór Pueri Cantores Plocenses

oprócz tego, że zajmują się czymś innym, też mają swoją historię. Zatem wiele jest pól badań w obszarze historii i dlatego konieczna jest selekcja. W książce *Zaginione królestwa* autor skupił się na dziejach państw, często imperiów, które przestały istnieć, jak np. Wielkie Księstwo Litewskie czy Królestwo Aragonii. Było jednak ich zbyt wiele, by wszystkie omówić podczas jednego spotkania autorskiego. Będąc w Płocku historyk postanowił opowiedzieć o Prusach, bowiem losy tego państwa powiązane były z Mazowszem i Płockiem, głównie za sprawą księcia Konrada Mazowieckiego. On to bowiem sprowadził Krzyżaków, którzy podporządkowali żyjące w Prusach ludy pogańskie i wprowadzili tam chrześcijaństwo. Był to drugi okres w historii Prus spośród dziewięciu, jakie prof. Davies wyróżnił i omówił podczas spotkania w TNP.

Po wykładzie kilka osób spośród publiczności miało możliwość zadania pytania prelegentowi.

Pytano o „zaginione królestwa”, które nie znalazły wiele miejsca w książce, np. o Wikingów, ale także o Żydów i państwo Izrael. Podejmowano również inne zagadnienia historyczne, jak powstanie warszawskie, które było tematem znanej książki N. Daviesa czy stan wojenny. Padło również pytanie dotyczące przyszłości Unii Europejskiej. Odpowiadając zaś na ostatnie pytanie - czy pisząc kolejną książkę o Polsce, poczuł, że już myśli jak Polak - prof. Davies przyznał szczerze i z uśmiechem, że do tego potrzebne byłoby 1000 lat, a nie 40, które on poświęcił Polsce.

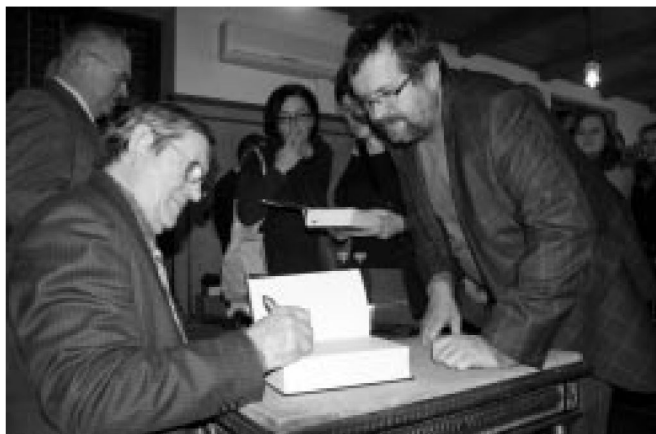
Spotkanie zakończył prezes TNP Z. Kruszewski dziękując N. Daviesowi za wizytę i wykład. Wręczył gościowi kilka publikacji Towarzystwa o tematyce historycznej, wyrażając nadzieję, że może kiedyś posłużyć profesorowi w jego pracy nad badaniem polskich dziejów. Następnie zaprosił wszystkich zainteresowanych do osobistego kontaktu z prof. Daviesem. Chętnych nie brakowało i szybko

Przed wykładem Norman Davies (z lewej) odbył spacer po Wzgórzu Tumskim. Na zdjęciu w towarzystwie prezesa TNP Zbigniewa Kruszewskiego (z prawej) i wiceprezesa TNP ks. Michała M. Grzybowski (w środku)

Norman Davies (z lewej) składa autograf w książce pamiątkowej Towarzystwa. Obok prezes TNP Zbigniew Kruszewski

Po wykładzie ustawiała się długa kolejka czytelników, którzy chcieli otrzymać autograf Normana Daviesa

uformowała się długa kolejka po autograf znanego historyka. Składanie wpisów w książkach i krótkie rozmowy z czytelnikami zajęły profesorowi niemal tyle samo czasu co jego wykład.

Spotkanie z publicznością wieńczyło kilkudziesięciny pobyt N. Daviesa w Płocku.

Do naszego miasta profesor przybył z Warszawy około godziny 15⁰⁰. W gronie Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego prof. Davies zjadł obiad w pobliskiej restauracji, po czym wszyscy odbyli wspólny spacer po Wzgórzu Tumskim. Z wysokiej płockiej skarpy historyk podziwiał widok Wisły, zatrzymał się przy pomniku ławeczce Jakuba Chojnackiego, dawnego wieloletniego prezesa TNP. Odwiedził również bazylikę katedralną, której historię przybliżył mu ks. prof. Michał M. Grzybowski, wiceprezes Towarzystwa. W katedrze czekała prof. Daviesa niespodzianka – płocki chór Pueri Cantores Plo-

Norman Davies urodził się w 1939 r. w Bolton w północnej Anglii. Z pochodzenia Walijszyk. Mieszka w Oksfordzie. Wybitny historyk, autor kilkunastu książek, w tym wielu poświęconych polskim dziejom. Studiował w Oksfordzie, Grenoble, Perugii i Sussex. Przypadek sprawił, że znalazł się w Polsce. Ukończył studia historyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie uzyskał również doktorat. Był profesorem School of Slavonic and East European Studies przy Uniwersytecie w Londynie. Wykładał na najważniejszych światowych uniwersytetach: Cambridge, Columbii, McGill, Hokkaido, Stanfordzie, Harvardzie, w Adelajdzie i w Oksfordzie. Członek Akademii Brytyjskiej i członek korespondent Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Odznaczony przez Królową Elżbietę II Orderem św. Michała i św. Jerzego. Uhonorowany Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta oraz Krzyżem Wielkim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej. Jest honorowym obywatelem Krakowa, Wrocławia, Lublina i Warszawy oraz doktorem honoris causa uniwersytetów: w Sussex, Jagiellońskiego, Gdańskiego, Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Warszawskiego. Do najbardziej znanych dzieł N. Daviesa należą *Boże igrzysko*. *Historia Polski*, monumentalna *Europa* oraz *Powstanie '44*.

Na zdjęciu od lewej: ks. Michał M. Grzybowski – wiceprezes TNP, Norman Davies, Wiesław Koński – sekretarz generalny TNP, Grażyna Szumlicka-Rychlik – dyrektor Biblioteki im. Zielińskich, Jan Milner – skarbnik TNP, Zbigniew Kruszewski – prezes TNP, Agnieszka Ciechomska – kierownik działu informacyjno-promocyjnego Biblioteki im. Zielińskich

censes, który pod batutą Anny Bramskiej wykonał na tę okoliczność kilka utworów. W gmachu Towarzystwa Naukowego Płockiego N. Davies zwiedził zabytkowe wnętrza, gdzie przygotowano dla niego pokaz wybranych starodruków ze zbiorów specjalnych Biblioteki im. Zielińskich. *De revolutionibus orbium coelestium* Mikołaja Kopernika z 1543 r., *Boską komedię* Dantego z 1487 r. i kilka innych dzieł zaprezentowały wspólnie Grażyna Szumlicka-Rychlik, dyrektor Biblioteki oraz Agnieszka Ciechomska, kierownik działu informacyjno-promocyjnego. Prof. N. Davies złożył wpis w księdze pamiątkowej Towarzystwa.

Maciej Wróbel

Starodruki ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich prezentuje Normanowi Daviesowi Grażyna Szumlicka-Rychlik, dyrektor Biblioteki. W środku Zbigniew Kruszewski, prezes TNP.